

Пам'ятка щодо політично значущих осіб

Політично значущі особи - фізичні особи, які є національними, іноземними публічними діячами та діячами, які виконують публічні функції в міжнародних організаціях.

1. Національні публічні діячі - фізичні особи, які виконують або виконували в Україні визначні публічні функції, а саме:

- Президент України
- Прем'єр-міністр України
- Член Кабінету Міністрів України
- Перший заступник міністра
- Заступник міністра
- Керівник Офісу Президента України
- Заступник керівника Офісу Президента України
- Керівник Державного управління справами
- Заступник керівника Державного управління справами
- Секретар Ради національної безпеки і оборони України
- Заступник Секретаря Ради національної безпеки і оборони України
- Народний депутат України
- Голова Правління Національного банку України
- Член Правління Національного банку України
- Член Ради Національного банку України
- Голова Конституційного Суду України
- Суддя Конституційного Суду України
- Голова Верховного Суду
- Суддя Верховного Суду
- Голова вищого спеціалізованого суду (Вищий суд з питань інтелектуальної власності, Вищий антикорупційний суд, Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Вищий господарський суд України, Вищий адміністративний суд України)
- Суддя вищого спеціалізованого суду (Вищий суд з питань інтелектуальної власності, Вищий антикорупційний суд, Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Вищий господарський суд України, Вищий адміністративний суд України)
- Член Вищої ради правосуддя
- Член Вищої кваліфікаційної комісії суддів України
- Член Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів
- Генеральний прокурор
- Заступник Генерального прокурора
- Голова Служби безпеки України
- Заступник Голови Служби безпеки України
- Директор Національного антикорупційного бюро України
- Заступник директора Національного антикорупційного бюро України
- Директор Державного бюро розслідувань
- Заступник директора Державного бюро розслідувань
- Директор Бюро економічної безпеки
- Заступник директора Бюро економічної безпеки
- Голова Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення
- Член Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення
- Голова Антимонопольного комітету України
- Член Антимонопольного комітету України
- Голова Національного агентства з питань запобігання корупції
- Заступник Голови Національного агентства з питань запобігання корупції
- Голова Рахункової палати
- Член Рахункової палати
- Голова Центральної виборчої комісії
- Член Центральної виборчої комісії

- Голова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації
- Член Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації
- Голова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг
- Член Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг
- Голова Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку
- Член Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку
- Голова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг
- Член Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг
- Надзвичайний і повноважний посол
- Начальник Генерального штабу - Головнокомандувач Збройних Сил України
- Командувач Сухопутних військ Збройних Сил України
- Командувач Повітряних Сил Збройних Сил України
- Командувач Військово-Морських Сил Збройних Сил України
- Керівник органу прокуратури
- Керівник обласного територіального органу Служби безпеки України
- Голова апеляційного суду
- Суддя апеляційного суду
- Керівник адміністративних, управлінських чи наглядових органів державних та казенних підприємств, господарських товариств, державна частка у статутному капіталі яких прямо чи опосередковано перевищує 50 відсотків
- Член керівного органу політичної партії
- Керівник апарату (секретаріату) державних органів, що не є державними службовцями, посади яких належать до категорії "А"
- Державні службовці, посади яких належать до категорії "А" (вищий корпус державної служби):
  - Керівник Апарату Верховної Ради України
  - Заступник керівника Апарату Верховної Ради України
  - Керівник апарату (секретаріату) Офісу Президента України
  - Державний секретар Кабінету Міністрів України
  - Заступник Державного секретаря Кабінету Міністрів України
  - Державний секретар міністерства
  - Керівник апарату Конституційного Суду України
  - Заступник керівника апарату Конституційного Суду України
  - Керівник апарату Верховного Суду
  - Заступник керівника апарату Верховного Суду
  - Керівник апарату вищого спеціалізованого суду (Вищий суд з питань інтелектуальної власності, Вищий антикорупційний суд, Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Вищий господарський суд України, Вищий адміністративний суд України)
  - Заступник керівника апарату вищого спеціалізованого суду (Вищий суд з питань інтелектуальної власності, Вищий антикорупційний суд, Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Вищий господарський суд України, Вищий адміністративний суд України)
  - Керівник секретаріату Вищої ради правосуддя
  - Заступник керівника секретаріату Вищої ради правосуддя
  - Керівник секретаріату Вищої кваліфікаційної комісії суддів України
  - Заступник керівника секретаріату Вищої кваліфікаційної комісії суддів України
  - Голови Державної судової адміністрації України
  - Заступник Голови Державної судової адміністрації України
  - Керівник державної служби в інших державних органах, юрисдикція яких поширюється на всю територію України

- Заступник керівника державної служби в інших державних органах, юрисдикція яких поширюється на всю територію України

■ Керівники таких центральних органів виконавчої влади, які не є членами Кабінету Міністрів України, та їх заступники:

- Державна податкова служба України
- Державна служба охорони культурної спадщини України
- Державна сервісна служба містобудування України
- Державна служба України з етнополітики та свободи совісті
- Національна служба здоров'я України
- Державна соціальна служба України
- Державна митна служба України
- Державна авіаційна служба України
- Державна архівна служба України
- Державна казначейська служба України
- Державна міграційна служба України
- Державна служба морського та річкового транспорту України
- Державна служба України з безпеки на транспорті
- Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів
- Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру
- Державна служба геології та надр України
- Державна служба України з питань праці
- Державна служба статистики України
- Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками
- Державна служба України з надзвичайних ситуацій
- Державна служба фінансового моніторингу України
- Державна служба експортного контролю України
- Державна регуляторна служба України
- Державна фіскальна служба України
- Державна служба якості освіти України
- Державне агентство України з питань мистецтв
- Агентство з управління державним боргом України
- Державне агентство розвитку туризму України
- Державне агентство України з питань мистецької освіти
- Державне агентство автомобільних доріг України
- Державне агентство водних ресурсів України
- Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України
- Державне агентство лісових ресурсів України
- Державне агентство резерву України
- Державне агентство рибного господарства України
- Державне агентство України з питань кіно
- Державне агентство України з управління зоною відчуження
- Державне космічне агентство України
- Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів
- Державне агентство інфраструктурних проєктів України
- Національне агентство України з питань державної служби
- Національне агентство з питань запобігання корупції
- Державна інспекція культурної спадщини України
- Державна інспекція містобудування України
- Державна екологічна інспекція України
- Державна інспекція ядерного регулювання України
- Державна інспекція енергетичного нагляду України
- Державна архітектурно-будівельна інспекція України
- Національна комісія зі стандартів державної мови

- *Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України*
- *Державний комітет телебачення і радіомовлення України*
- *Антимонопольний комітет України*
- *Фонд державного майна України*
- *Національне агентство України з питань запобігання корупції*
- *Державне бюро розслідувань*
- *Офіс фінансового контролю (раніше Державна аудиторська служба України)*
- *Адміністрація Державної прикордонної служби України*
- *Національна поліція України*
- *Український інститут національної пам'яті*
- *Пенсійний фонд України*

2. Іноземні публічні діячі - фізичні особи, які виконують або виконували визначні публічні функції в іноземних державах, а саме:

- Глава держави
- Глава уряду
- Міністр
- Заступник Міністра
- Член парламенту
- Член інших органів, що виконують функції законодавчого органу держави
- Голова правління центрального банку
- Член правління центрального банку
- Голова рахункової палати
- Член рахункової палати
- Член верховного суду, конституційного суду або інших судових органів, рішення яких не підлягають оскарженню, крім оскарження у зв'язку з винятковими обставинами
- Надзвичайний та повноважний посол
- Повірений у справах
- Керівник центральних органів військового управління
- Керівник адміністративних, управлінських чи наглядових органів державних підприємств
- Член керівного органу політичної партії

3. Діячі, які виконують публічні функції в міжнародних організаціях - посадові особи міжнародних організацій, які обіймають або обіймали посаду керівника (директора, голови правління або іншу) чи заступника керівника в таких організаціях або виконують чи виконували будь-які інші керівні (визначні публічні) функції на найвищому рівні, в тому числі в міжнародних міждержавних організаціях, члени міжнародних парламентських асамблей, судді та керівні посадові особи міжнародних судів.

Міжнародні організації:

- Загальнополітичні: Організація Об'єднаних Націй (ООН), Ліга Арабських Держав (ЛАД), Організація Американських Держав (ОАД), Організація Африканської Єдності (ОАЄ), Співдружність Незалежних Держав (СНД), Азіатсько-Тихоокеанська Рада (АЗПАК).

Військово-політичні: Організація Північноатлантичного договору (НАТО), Західноєвропейський союз (ЗЄС), ін.

Міжнародні економічні об'єднання: Світова організація торгівлі (СОТ), Організація країн-експортерів нафти (ОПЕК), Організація чорноморського економічного співробітництва (ОЧЕС).

Регіональні: Європейський Союз (ЄС), Організація за демократію та економічний розвиток (ГУАМ), Центральноєвропейська ініціатива (ЦЄІ).

Валютно-фінансові: Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР), Міжнародний Валютний Фонд (МВФ) та ін.

Міжнародними парламентськими асамблеями, наприклад, є:

- Парламентська асамблея Ради Європи, ПАРЕ (англ. – «Parliamentary Assembly of the Council of Europe», PACE),

- Парламентська асамблея Організації з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ) (англ. – «Parliamentary Assembly of the Organization for Security and Co-operation in Europe», OSCE).

Міжнародними судами, наприклад, є:

4. Член сім'ї осіб, зазначених у п.1-3.:

- Чоловік, або прирівняна до нього особа
- Дружина, або прирівняна до неї особа
- Син
- Дочка
- Пасинок
- Падчерка
- Усиновлена особа
- Особа, яка перебуває під опікою або піклуванням
- Зять, або прирівняна до нього особа
- Невістка, або прирівняна до неї особа
- Батько
- Мати
- Вітчим
- Мачуха
- Усиновлювач
- Опікун чи піклувальник

5. Особи, пов'язані з політично значущими особами, - фізичні особи, які відповідають хоча б одному з таких критеріїв:

- відомо, що такі особи мають спільне з особами, визначеними у п.1-3 бенефіціарне володіння юридичною особою, трастом або іншим подібним правовим утворенням або мають будь-які інші тісні ділові зв'язки з особами, визначеними у п.1-3;
- є кінцевими бенефіціарними власниками юридичної особи, трасту або іншого подібного правового утворення, про які відомо, що вони де-факто були утворені для вигоди осіб, визначених у п.1-3.

Ділові зв'язки рекомендовано розуміти, як документарно засвідчені (зокрема правовстановлюючими документами) зв'язки, що виникають між особами, визначеними у п.1-3 та фізичними в контексті, зокрема:

- права власності (спільне володіння, користування чи розпорядження активами членів сім'ї публічних діячів(наприклад: фізична особа має частку на праві спільної часткової або спільної сумісної власності, зокрема, устаткуванням, обладнанням, транспортом, іншим рухомим та нерухомим майном і т.д. в підприємстві, яким володіє особа, визначена у п.1-3; таке право власності засвідчено відповідним документом);
- представництва:
  - (а) представництво, засноване на адміністративному акті;
  - (б) представництво, засноване на законі (представництво за законом);
  - (в) представництво, засноване на договорі (добровільне або договірне представництво);
  - (г) комерційне представництво; ділового партнерства.